Teisipäev, 5. aprill 2022

P9_TA(2022)0106

2023. aasta eelarvemenetluse suunised – III jagu

Euroopa Parlamendi 5. aprilli 2022. aasta resolutsioon 2023. aasta eelarve koostamise üldsuuniste kohta, III jagu – Komisjon (2021/2226(BUI))

(2022/C 434/18)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 314,

— võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ([1]) (edaspidi „finantsmäärus“),

— võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 ([2]) (edaspidi „finantsraamistiku määrus“),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni eriprogrammide tugevdamise ja alusaktide kohandamise kohta ([3]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni AKV riikide investeerimisrahastust tagasi saadavate vahendite kasutamise kohta naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi jaoks ([4]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni vabanenud vahendite taaskasutamise kohta seoses teadusprogrammiga ([5]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni taasterahastu „NextGenerationEU“ intressikulude ja tagasimaksete käsitlemise kohta finantsraamistikus 2021–2027 ([6]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni selliste ELi toimimise lepingu artiklil 122 põhinevate uute ettepanekute eelarvekontrolli kohta, millel võib olla märgatav mõju liidu eelarvele ([7]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni finantsmääruse sihtotstarbelise välistulu ning laenuvõtmise ja -andmise sätete ümberhindamise kohta ([8]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2020. aasta seisukohta, mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 ([9]),

— võttes arvesse komisjoni 22. detsembri 2021. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (COM(2021)0569),

([1]) ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.
([2]) ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11.
([3]) ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 1.
([4]) ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 2.
([5]) ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 3.
([6]) ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 4.
([7]) ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 5.
([8]) ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 6.
([9]) ELT C 445, 29.10.2021, lk 240.

Teisipäev, 5. aprill 2022

— võttes arvesse 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava ([10]),

— võttes arvesse nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsust (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ([11]),

— võttes arvesse komisjoni 22. detsembri 2021. aasta ettepanekut selle otsuse muutmiseks (COM(2021)0570),

— võttes arvesse nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrust (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks ([12]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks ([13]),

— võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast, mille Euroopa Ülemkogu, Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon kuulutasid välja 2017. aasta novembris, komisjoni 4. märtsi 2021. aasta tegevuskava Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise kohta ja Euroopa Ülemkogu liikmete poolt 2021. aasta mais vastu võetud Porto deklaratsiooni sotsiaalküsimuste kohta,

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärke,

— võttes arvesse oma 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni digiõppe poliitika kujundamise kohta ([14]),

— võttes arvesse komisjoni 9. märtsi 2021. aasta teatist „Digikompass 2030: Euroopa tee digikümnendil“ (COM(2021)0118),

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),

— võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa rohelise kokkuleppe kohta ([15]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ([16]) (Euroopa kliimamäärus),

— võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) eriaruandeid globaalse soojenemise kohta 1,5 °C, kliimamuutuste ja maismaa kohta ning ookeani ja krüosfääri kohta muutuvas kliimas,

— võttes arvesse 12. detsembril 2015 Pariisis toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) vastu võetud kokkulepet (Pariisi kokkulepe),

— võttes arvesse oma 1. märtsi 2022. aasta resolutsiooni Ukraina vastu suunatud Venemaa agressiooni kohta ([17]),

— võttes arvesse valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) elurikkuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmse hindamise aruannet,

— võttes arvesse Euroopa soolise võrdõiguslikkuse strateegiat 2020–2025,

---

([10]) ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28.
([11]) ELT L 424, 15.12.2020, lk 1.
([12]) ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 23.
([13]) ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1.
([14]) ELT C 494, 8.12.2021, lk 2.
([15]) ELT C 270, 7.7.2021, lk 2.
([16]) ELT L 243, 9.7.2021, lk 1.
([17]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0052.

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 26. mai 2021. aasta eriaruannet No 10/2021 „Soolõime ELi eelarves: aeg on minna üle sõnadelt tegudele“,

— võttes arvesse Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarvet ([18]) ja sellele lisatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldusi,

— võttes arvesse nõukogu 15. märtsi 2022. aasta järeldusi 2023. aasta eelarvesuuniste kohta (07218/2022),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 93,

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni muudatusettepanekutena esitatud seisukohta,

— võttes arvesse väliskomisjoni, eelarvekontrollikomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, regionaalarengukomisjoni, kalanduskomisjoni ja põhiseaduskomisjoni kirju,

— võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A9-0062/2022),

A. arvestades, et Euroopa Parlament on mitmes resolutsioonis soovitanud, et kõik liikmesriigid eraldaksid vähemalt 2 % oma taaste- ja vastupidavusrahastu vahenditest kultuuri- ja loomesektorile ning vähemalt 10 % haridusele ning et nad eraldaksid vähemalt 5 % oma eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest Euroopa Sotsiaalfond+ vahenditest Euroopa lastegarantii alla kuuluvate tegevuste toetamiseks;

2023. aasta eelarve: majanduse taastumise kursil püsimine kõigi jaoks

1. märgib, et vaatamata julgustavatele signaalidele, mis annavad alust eeldada 2022. aastal edasist majanduskasvu, püsib majandusväljavaadetes ebakindlus, võttes arvesse selliseid tegureid nagu tarneahela häired, kõrged energiahinnad, kasvav inflatsioon ja jätkuv COVID-19 pandeemia, samuti Ukrainasse sissetungi tagajärjed; tuletab seetõttu meelde, et liidu 2023. aasta eelarvel on oluline roll liidu majanduse ja konkurentsivõime tugevdamisel ning meie ühise vastupanuvõime suurendamisel, aidates kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe edukale rakendamisele ja õiglasele üleminekule, nii et kedagi ei jäetaks kõrvale, majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kui majanduse taastamise ühe nurgakivi edendamisel ning geopoliitilistele probleemidele reageerimisel;

2. kohustub seetõttu tegutsema selle nimel, et võtta vastu tulevikku suunatud eelarve, mis vastab liidu poliitilistele prioriteetidele, tagades tugevama terviseliidu, muutes edukaks rohe- ja digipöörde ning edendades õiglast, kaasavat, kestlikku ja vastupanuvõimelist taastumist, muu hulgas suurendades toetust VKEdele, edendades õigusriiki, ELi väärtusi ja põhiõigusi ja nende kohaldamist, aidates luua kõigile ja eelkõige noortele kogu liidus suuremaid võimalusi ja tagades oma rahva jaoks tugevama liidu kogu maailmas;

3. rõhutab ELi ühtekuuluvuspoliitika keskset rolli liidu olulise investeerimispoliitikana ning kestliku ja kaasava taastumise ühe nurgakivina ning juhib tähelepanu selle ainulaadsele Euroopa lisaväärtusele ja panusele ELi ning selle liikmesriikide ja piirkondade üldisesse harmoonilisse arengusse; juhib tähelepanu sellele, et 2023. aasta on viimane aasta, mil rakendatakse 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ELi programme, eelkõige neid, mille eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega ühtekuuluvuse valdkonnas, ning see on ka aasta, mil hakkab hoogustuma uute programmide rakendamine; eeldab seetõttu, et see kajastub ka maksete assigneeringute olulises suurenemises 2023. aasta eelarves;

4. rõhutab asjaolu, et uus ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) jõustub 2023. aastal; tuletab meelde ÜPP ja ühise kalanduspoliitika keskset tähtsust Euroopa toidusüsteemi jaoks, pakkudes kõigile eurooplastele taskukohast kvaliteetset toitu ja toiduga kindlustatust; juhib tähelepanu ka sellele, kui oluline on põllumajandusturgude nõuetekohane toimimine, maapiirkondade säästev areng, põllumajandustootjate ja kalurite stabiilne ja vastuvõetav sissetulek, loodusvarade kestlik

([18]) ELT L 45, 24.2.2022, lk 1.

majandamine ja elurikkuse säilitamine ning põllumajandustootjate põlvkondade vahetumine; palub pöörata erilist tähelepanu väikesemahulisele põllumajandusele, noortele põllumajandustootjatele ja väikestele kalandusettevõtetele, kasutades parimal viisil ära kõiki asjakohaseid ELi programme; juhib tähelepanu sellele, et COVID-19 puhang, energiahindade tõus ja muud kriisid on rängalt tabanud paljusid põllumajandussektoreid;

5. rõhutab vajadust, et liikmesriigid sõlmiksid lepingud kõigi taaste- ja vastupidavusrahastus kättesaadavate vahendite kohta 2023. aasta lõpuks, ning kutsub komisjoni üles liikmesriike ja toetusesaajaid sellega seoses toetama, kaasates samal ajal protsessi järelevalvesse ja läbipaistvasse hindamisse Euroopa Parlamendi; tuletab lisaks meelde, kui oluline on kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskond asjaomaste ELi programmide rakendamisse ja järelevalvesse;

Tugevam terviseliit

6. tuletab meelde, et COVID-19 kriis on pannud riiklikud tervishoiusüsteemid enneolematu surve alla ja süvendanud olemasolevaid probleeme; väljendab heameelt liidu tervishoiupoliitika prioriteediks seadmise üle ning rõhutab programmi „EL tervise heaks“ ning programmi „Euroopa horisont“ tervise teemavaldkonda; märgib, et tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutuse (HERA) valmisolekumeetmete eelarve saadakse nendest programmidest ja ELi elanikkonnakaitse mehhanismist, ning väljendab sügavat muret selle pärast, et see võib ohustada seadusandjate vahel kokku lepitud muude oluliste tervise-eesmärkide saavutamist; tuletab seetõttu meelde vajadust eraldada HERA-le uusi vahendeid; rõhutab lisaks, et erilist tähelepanu tuleks pöörata Euroopa Parlamendi kontrollile HERA üle; rõhutab, kui oluline on luua ELi elanikkonnakaitse mehhanismi raames Euroopa meditsiinikorpus, ning kutsub kõiki liikmesriike üles andma täiendavate vahenditega sellesse oma panuse; rõhutab vajadust tagada vähktõvevastase võitluse kava piisav rahastamine, pöörates suurt tähelepanu meetmetele, mis annavad kodanikele käegakatsutavaid tulemusi, nagu Euroopa vähktõve diagnoosimise algatus või HPV vaktsineerimisprogrammid;

7. tunnistab muude liidu programmide, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastu tähtsust investeeringute ja toetuse pakkumisel, et ennetada tervisekriise ning tugevdada tervishoiusüsteemide ja -taristu vastupanuvõimet; rõhutab vajadust viia need tegevused kooskõlla teiste ELi rahastatavate programmidega, sealhulgas programmiga „EL tervise heaks“, vähendades samal ajal erinevusi tervishoiuteenuste kättesaadavuses; rõhutab vajadust tõhustada vaktsineerimist käsitlevaid teavituskampaaniaid kõigis liikmesriikides ja ka mujal; tuletab ühtlasi meelde, kui oluline on väikese haldussuutlikkusega liikmesriikide jaoks tehnilise abi pidev rakendamine ja juurdepääs sellele; rõhutab, et tervishoiu ja ohutusega seotud detsentraliseeritud ameteid ja organeid tuleks piisavalt rahastada ja personaliga varustada ning vajaduse korral suurendada nende arvu;

Rohe- ja digipöörde edukaks muutmine

8. tunnistab, et Euroopa rohelise kokkuleppe rakendamine, liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamine 2050. aastaks ja nullsaaste eesmärk nõuavad märkimisväärseid avaliku ja erasektori investeeringuid, et ületada komisjoni tuvastatud rohepöörde investeeringute puudujääk ja saavutada Pariisi kokkuleppe siduvad eesmärgid; rõhutab siiski, et tegevusetuse hind oleks palju suurem; rõhutab, et liidu eelarve on kesksel kohal jõupingutustes, mille eesmärk on saavutada õiglane üleminek keskkonnahoidlikumale, kestlikule, sotsiaalselt kaasavale, vastupidavamale ja konkurentsivõimelisemale liidule, ning et selleks on vaja teha täiendavaid finantsjõupingutusi; rõhutab eelkõige vajadust tagada piisavad rahalised vahendid liidu võetud kohustuste täitmiseks, tagades samas, et kedagi ei jäeta kõrvale; rõhutab, et Euroopa rohelise kokkuleppe edu sõltub ka selle rahastamisest, ning nõuab, et liidu rahastamisvahendeid kasutataks esmajärjekorras piirkondades, sektorites ja valdkondades, mida rohepööre kõige rohkem mõjutab, võttes arvesse liikmesriikide vajadusi; rõhutab vajadust võimaldada VKEdel täielikult ära kasutada võimalusi, mis tulenevad Euroopa rohelisest kokkuleppest, ja nende endi äritegevuse ümberkujundamist keskkonnasäästlikkuse ja digiülemineku suunas;

9. tuletab meelde vajadust eraldada ambitsioonikad vahendid programmidele, millega toetatakse kliima- ja elurikkuse meetmeid ning keskkonnakaitset (näiteks LIFE), ning vajadust kiirendada ja täielikult rakendada õiglase ülemineku mehhanismi, sealhulgas andes täiendavat tehnilist abi liikmesriikide toetamiseks selle ülesande täitmisel; tuletab samuti meelde vajadust tagada, et liidu kulutused aitaksid kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele,

sealhulgas loodusõnnetusteks valmisoleku tugevdamise kaudu, eelkõige Euroopa elanikkonnakaitse mehhanismi kaudu, ning elurikkuse vähenemise peatamisele; ootab, et komisjon täidaks 2022. aasta eelarve lepitusmenetluse käigus võetud kohustust tugevdada selle valdkonna ametit, pidades eelkõige silmas selle keskset rolli paketi „Eesmärk 55“ rakendamisel ja sellega seotud aruandluses; väljendab ühtlasi sügavat muret pikaajalise inimressursside nappuse pärast teatavates komisjoni talitustes ning kordab seetõttu oma üleskutset komisjonile tagada piisavad ressursid ja personal; kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles järgima põhimõtet „ära tekita kahju“, et tagada vajalik sidusus poliitiliste eesmärkide ja kulutuste maksimaalse tõhususe vahel üleminekuperioodil ja pärast seda;

10. rõhutab vajadust investeerida keskkonnahoidlike tehnoloogiate, protsesside ja oskuste alastesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni, muu hulgas selleks, et anda liidule konkurentsieelis tulevases kliimaneutraalses majanduses, ning toonitab sellega seoses programmi „Euroopa horisont“ piisava rahastuse tagamise tähtsust; on seisukohal, et VKEdele piisava toetuse andmine on oluline, et suurendada nende rolli teadusuuringutes ja innovatsioonis; on seisukohal, et liit peab täielikult ära kasutama Euroopa ühendamise rahastut oma transpordi- ja energiataristu ajakohastamiseks ja ühendamiseks ning selle kestlikkuse suurendamiseks, tugevdades ELi energiajulgeolekut ja -autonoomiat ning arendades edasi energialiitu liikmesriikide omavahelise ühendatuse kaudu; on seetõttu seisukohal, et Euroopa ühendamise rahastu jaoks tuleb tagada piisavad vahendid; rõhutab ka ELi kosmoseprogrammi tähtsust;

11. võtab teadmiseks komisjoni esitatud seadusandlikud ettepanekud Euroopa kiipide õigusakti ja turvalise ühenduvuse programmi kohta; tuletab meelde põhimõtet, et uusi programme ei tohiks luua olemasolevate programmide arvelt, ning kordab oma pikaajalist seisukohta, et uusi algatusi tuleb rahastada uutest vahenditest; kavatseb hoolikalt uurida ettepanekute mõju eelarvele ja nende mõju 2023. aasta eelarvemenetlusele;

12. peab liidu konkurentsivõime seisukohast väga oluliseks majanduse ja avaliku sektori edasist digiteerimist; on veendunud, et edukas digiüleminek nõuab programmi „Euroopa horisont“ raames suuri jõupingutusi teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, märkimisväärseid investeeringuid digitaristusse Euroopa ühendamise rahastu digitaalvaldkonna kaudu ning programmi „Digitaalne Euroopa“ kaudu toetust sellistes valdkondades nagu tehisintellekt, küberturvalisus ja ELi kõrgjõudlusega andmetöötlus; juhib tähelepanu vajadusele tegeleda digioskuste nappuse probleemiga, edendades kõrgema taseme digioskusi ja kaasavat õppimist; rõhutab vajadust ametialase ümberkvalifitseerumise vahendite järele; rõhutab, kui oluline on tagada piisav rahastamine ja kooskõla ELi programmide vahel, et luua tingimused murrangulise tehnoloogia ja innovatsiooni turuleviimiseks ning võimaldada Euroopa majandusel ja avalikul sektoril olla digiülemineku ja konkurentsivõime esirinnas;

13. tunnustab liidu rahastamisprogrammide panust majanduse elavdamisse, töötuse probleemi lahendamisse ja investeeringute suurendamisse ning eelkõige VKEde ja idufirmade toetamisse; tuletab meelde, et VKEd jäävad Euroopa majanduse selgrooks ning et neil on jätkuvalt oluline roll töökohtade ja majanduskasvu loomisel; toonitab programmi „InvestEU“ ja selle VKEde komponenti ning programmi raames pakutavat võimalust saada pandeemiast negatiivselt mõjutatud VKEdele kapitalitoetust; rõhutab vajadust edendada piisava rahastamise abil hästi toimivat ühtset turgu, et tagada tarbijakaitse, suurendada väikeettevõtjate konkurentsivõimet digi- ja ettevõtlusoskuste arendamise abil, parandada turulepääsu, tugineda programmile „Erasmus noortele ettevõtjatele“ ning laiendada veelgi idufirmade loomise ja laiendamise võimalusi;

14. väljendab solidaarsust nendega, kes töötavad pandeemiast tõsiselt mõjutatud sektorites, eelkõige turismi-, majutus- ning kultuuri- ja loomesektoris; rõhutab, et need sektorid on liidu majanduse olulised tugisambad ja annavad tööd märkimisväärsele osale ELi tööjõust, eriti VKEdes; on seisukohal, et need sektorid peaksid saama suuremat toetust liikmesriikidelt ja liidult, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu, ning nõuab nende jaoks lisameetmeid ja nendega seotud ELi programmide piisavat rahastamist; rõhutab, et kui „Uus Euroopa Bauhaus“ peaks muutuma pikemaajaliseks algatuseks või programmiks, vajab see täiendavaid vahendeid; väljendab veel kord pettumust selle üle, et Euroopa Parlamendi pikaajalist nõudmist luua sihtotstarbeline turismialane ELi programm ei ole ikka veel täidetud;

Teisipäev, 5. aprill 2022

Õigusriigi, ELi väärtuste ja põhiõiguste edendamine ning nende kohaldamine

15. on seisukohal, et liidu usaldusväärsuse tagamiseks on oluline tagada liidu rahaliste vahendite nõuetekohane kasutamine ja võtta kõik meetmed liidu finantshuvide kaitsmiseks; rõhutab selget seost õigusriigi austamise ja liidu eelarve tõhusa täitmise vahel kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega; on seisukohal, et nagu Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud, tuleks määrust (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks, kohaldada viivitamata ja täiel määral; peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole määrust veel rakendanud, kuigi see jõustus 1. jaanuaril 2021, ning rõhutab, et see määrus on täielikult kooskõlas ELi aluslepingutega, mida kinnitavad Euroopa Liidu Kohtu 16. veebruari 2022. aasta otsused ([19]); loodab, et komisjon käivitab viivitamata määruse artikli 6 lõike 1 kohaldamise nende liikmesriikide suhtes, kellele on juba saadetud kirjalik teade, nagu on nõutud määruse artikli 6 lõikes 4; on veendunud, et selle valdkonna ametitele ja organitele ning Euroopa Prokuratuurile tuleks teha kättesaadavaks piisavad vahendid, pidades eelkõige silmas nende suurenevat töökoormust muu hulgas taaste- ja vastupidavusrahastu kulude jälgimisel ja kontrollimisel;

16. rõhutab, et õigusriik kaitseb muid põhiväärtusi, millele liit on rajatud, ning on lahutamatult seotud demokraatia ja põhiõiguste austamisega; väljendab sügavat muret õigusriigi olukorra, demokraatia ja põhiõiguste, sealhulgas kohtusüsteemi sõltumatuse, võimude lahususe, korruptsioonivastase võitluse ning meedia sõltumatuse ja vabaduse märkimisväärse halvenemise pärast mõnes liikmesriigis; rõhutab kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi tähtsust, eelkõige ELi aluslepingutes ja põhiõiguste hartas sätestatud õiguste ja väärtuste kaitsmisel ja edendamisel ning kodanike kaasatuse ja hariduse ning avatud, õigustel põhinevate, demokraatlike, võrdsete ja kaasavate ühiskondade säilitamisel ja edasiarendamisel; nõuab seetõttu, et sellele programmile eraldataks ambitsioonikad vahendid; tuletab meelde, et liikmesriikide ametiasutuste vaheline õigusalane koostöö on õigusriigi tugevdamise võti Euroopa Liidus; nõuab õigusprogrammi piisavat rahastamist;

Paremad võimalused kõigile ja eelkõige noortele kogu liidus

17. tunnistab, et COVID-19 kriisil on olnud noortele, nende tööhõiveväljavaadetele, töötingimustele ja vaimsele tervisele tõsine negatiivne mõju, mis on toonud kaasa võimaluste ja väljavaadete vähenemise ning hariduslõhe suurenemise; juhib sellega seoses tähelepanu kutsehariduse ja -koolituse tähtsusele; on kindlalt veendunud, et 2023. aasta eelarve peaks Euroopa noorteaasta 2022 antud hoole tuginedes keskenduma muu hulgas noortele ning et konkreetseid meetmeid ja poliitikat tuleb 2023. aastal jätkata; rõhutab programmi „Erasmus+“ tähtsust ja toonitab, kui oluline on tagada piisavad rahalised vahendid sellele programmile, mille edu haridus-, koolitus- ja töövõimaluste laiendamisel kogu liidus on vaieldamatu ja mis on andnud käegakatsutavaid tulemusi; on seisukohal, et see peaks muutuma kaasavamaks ning pakkuma paremaid võimalusi ja võrdset juurdepääsu kõigile, eelkõige ebasoodsatest oludest ning maa- ja äärepoolsetest piirkondadest pärit inimestele;

18. rõhutab, et tuleb leida kestlikud ja pikaajalised lahendused, et edukalt võidelda struktuursete demograafiliste probleemidega ning leevendada ajude äravoolu ELi maapiirkondadest, äärealadelt ja vähem arenenud piirkondadest; rõhutab vajadust rahaliste vahendite järele, et elavdada ja luua kvaliteetseid kohalikke töövõimalusi rahvastiku vähenemise all kannatavates piirkondades; rõhutab ELi eelarve olulist rolli Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele kaasaaitamisel ning kohalike ja piirkondlike sotsiaalmeetmete tugevdamisel, sotsiaaldialoogi tugevdamisel ja kõigile juurdepääsu võimaldamisel olulistele põhiteenustele, nagu tervishoid, liikuvus, piisav toitumine ja inimväärne eluase;

19. juhib tähelepanu vajadusele tugevdada Euroopa solidaarsuskorpust, mis aitab noortel omandada praktilisi kogemusi teises liikmesriigis, suurendades seeläbi nende tööalast konkurentsivõimet ja tulevikuväljavaateid; tuletab meelde, kui oluline on piisavalt rahastada noortele ja lastele suunatud ELi meetmeid ja tegevusi, eelkõige ESF+, ReactEU ning taaste- ja vastupidavusrahastu raames; tuletab meelde, et komisjon peaks andma Euroopa lastegarantii ja tugevdatud noortegarantii loomist käsitleva soovituse rakendamise kohta korrapäraselt aru;

([19]) 16. veebruari 2022. aasta otsused kohtuasjades C-156/21 Ungari *vs.* parlament ja nõukogu, ECLI:EU:C:2022:97, ning C-157/21 Poola *vs.* parlament ja nõukogu, ECLI:EU:C:2022:98.

20. tuletab meelde, et pandeemia on tõsiselt mõjutanud ka eakaid; rõhutab, et 2023. aasta eelarve peaks pakkuma piisavat toetust neist kõige kaitsetumatele ning kaitsma nende heaolu, väärikust ja põhiõigusi; märgib, et programm „Erasmus+“ pakub võimalusi täiskasvanutele ja eakatele, ning kutsub komisjoni üles tagama, et nad saaksid sellest rohkem kasu; juhib tähelepanu ELi eelarve rollile eakate juurdepääsu tagamisel sotsiaal- ja tervishoiuteenustele, liikuvusele ja vabatahtliku tegevuse võimalustele; nõuab, et EL ühtlustaks ja tõhustaks eakatele suunatud meetmeid sidusas raamistikus, mis on seotud rahastamisega ELi programmidest;

Tugevam liit oma inimeste ja maailma jaoks

21. mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa Föderatsiooni ebaseadusliku, provotseerimata ja põhjendamatu sissetungi Ukrainasse ning kõik katsed destabiliseerida ELi partnereid idanaabruses, samuti Valgevene osalemise selles agressioonis; rõhutab, et liit peab jääma ühtseks, ning nõuab selles keerulises olukorras tõhustatud koostööd ja solidaarsust liikmesriikide vahel; nõuab tungivalt, et liit tagaks märkimisväärse rahastamise, et tegeleda praeguse kriisi geopoliitiliste tagajärgedega, sealhulgas toetuse humanitaar- ja valmisolekumeetmete rakendamiseks pagulaste vastuvõtmiseks liikmesriikides ja idanaabruses; tuletab meelde, et liidu stabiilsus sõltub ka tema naabruskonna stabiilsusest;

22. tuletab meelde oma resolutsiooni Ukraina vastu suunatud Venemaa agressiooni kohta ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama kõiki olemasolevaid rahalisi vahendeid Ukraina toetamiseks; kordab sellega seoses oma toetust Euroopa rahutagamisrahastu kasutuselevõtmisele; kutsub komisjoni, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles esitama parlamendile selle kohta varajasi ja läbipaistvaid aruandeid ja teavet; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma Ukrainale täiendavat erakorralist humanitaarabi koostöös ÜRO humanitaarabiasutuste ja teiste rahvusvaheliste partnerorganisatsioonidega; rõhutab vajadust pöörata erilist tähelepanu vähekaitstud rühmadele, vähemustele ning naistele ja lastele, kuna nad on konfliktiolukordades eriti mõjutatud ning vajavad erilist kaitset ja toetust; kutsub komisjoni üles kaaluma kõiki olemasolevaid vahendeid, et tagada asjaomaste ELi programmide raames toetuse andmine, eelkõige seoses sotsiaal- ja meditsiiniteenuste ning haridusega;

23. kordab oma vankumatut toetust kõigi idapartnerluse riikide suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles neid toetama Ukrainast pärit pagulastele ajutise peavarju pakkumisel, eelkõige mis puudutab Moldova Vabariiki; kordab vajadust liikmesriikide vahelise solidaarsuse järele Ukrainast Poolasse, Ungarisse, Rumeeniasse ja Slovakkiasse saabunud pagulaste ümberpaigutamisel teistesse liikmesriikidesse;

24. tunnistab sanktsioonide ja liidu ühtsuse tähtsust nende kehtestamisel ning kutsub komisjoni üles tegema kindlaks ja hõlbustama vahendeid ja viise nende ELile avalduvate majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega tegelemiseks;

25. rõhutab laienemispoliitika strateegilist tähtsust Lääne-Balkani riikides ning toonitab vajadust tagada Lääne-Balkani riikidele ning ida- ja lõunanaabruse riikidele piisav rahastamine, eelkõige neile, kes rakendavad ELiga assotsieerimislepinguid, et toetada laiaulatuslikke poliitilisi ja sotsiaalmajanduslikke reforme ning tugevdada kodanikuühiskonda ja õigusriiki, samuti aidata kaasa COVID-19 kriisist ja selle pikaajalistest majanduslikest tagajärgedest taastumisele; rõhutab piisava rahalise toetuse tähtsust tehnilise abi jaoks, et parandada ELi vahendite kasutamist nendes piirkondades;

26. eeldab, et varjupaiga- ja rändeküsimused on ELi tegevuskavas ka pärast praegust kriisi endiselt tähtsal kohal; rõhutab, et varjupaigataotlejate vastuvõtmiseks, registreerimiseks, läbivaatamiseks ja integreerimiseks ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi erieesmärkide piisava rahastamise tagamiseks on vaja pidevat rahalist toetust, et tagada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi nõuetekohane rakendamine; rõhutab, et see süsteem peab põhinema solidaarsusel ja jagatud vastutusel, st see ei tohi ebaproportsionaalselt koormata mõnda liikmesriiki, peab austama inimõigusi, edendama integratsiooni, looma seadusliku rände raamistiku, nagu Euroopa Parlament on nõudnud, võitlema inimkaubanduse vastu ning parandama inimeste tulemusliku, turvalise ja väärika tagasipöördumise ja vabatahtliku tagasipöördumise süsteeme kooskõlas ELi väärtuste ja rahvusvaheliste kohustustega; nõuab ka piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi piisavat rahastamist, et tugevdada piirihaldussüsteeme;

Teisipäev, 5. aprill 2022

27. rõhutab vajadust tagada, et nende isikute või üksuste loetelus, kelle suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid, ei oleks ELi vahenditest kasusaajaid (sh töövõtjad või alltöövõtjad, seminaridel või koolitustel osalejad või kolmandad isikud);

28. rõhutab, et liit vajab piisavaid vahendeid, et reageerida suurtele kriisidele ja pikaajalistele probleemidele oma naabruses ja kogu maailmas, ning tuletab ühtlasi meelde, et rubriigi 6 ülemmäär on juba niigi liiga madal ja praeguse mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine on vältimatu; nõuab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi ning ühinemiseelse abi rahastamisvahendi piisavat rahastamist, et nad suudaksid täita oma olulist rolli kestliku ja demokraatliku arengu ning poliitiliste ja majandusreformide edendamisel, õigusriigi ja inimõiguste kaitsmisel, valimisprotsesside toetamisel ning sotsiaalsete ja kliimaprobleemide ning rände algpõhjustega tegelemisel; juhib tähelepanu vajadusele jätkata pagulaste toetamist Türgis ja kõnealuses piirkonnas laiemalt ning reageerida Afganistanis toimuvatele muutustele, korrates samas, et liidu eelarve ei tohiks olla ainus rahastamisallikas; nõuab, et ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsioon Lähis-Idas (UNRWA) saaks 2023. aastal ELi eelarvest ulatuslikku rahastamist, et tal oleks võimalik pakkuda piirkondlikule stabiilsusele piisavat tuge ja tugevdada Palestiina pagulaste vastupanuvõimet; rõhutab humanitaarabi programmi tähtsust ja märgib, et vahendid ei suurene rekordiliselt suurte vajadustega kooskõlas; nõuab seetõttu, et sellele eraldataks rohkem rahalisi vahendeid ja et liikmesriigid suurendaksid oma humanitaarabi;

29. kordab oma seisukohta, et liidul peaksid olema piisavad vahendid, et reageerida ootamatutele sündmustele ELis ja väljaspool seda; kutsub seetõttu komisjoni üles põhjalikult analüüsima praeguste probleemide erinevat mõju ja seda, milline on nende mõju 2023. aasta eelarvemenetlusele ja kogu mitmeaastasele finantsraamistikule 2021–2027, ning hindama, millal oleks asjakohane mitmeaastast finantsraamistikku muuta;

30. on seisukohal, et COVID-19 nakatumiste arvu hiljutine kasv näitab veel kord, et kogu maailma vaktsineerimiseks tuleks rohkem ära teha; tuletab meelde kolme institutsiooni vahel 2022. aasta eelarve osana saavutatud kokkulepet vaadata 2022. aasta juuni lõpuks läbi pandeemiale reageerimisega seoses toimunud muutused, eelkõige rahvusvahelise vaktsineerimise seisukohast, ning võtta viivitamata kõik vajalikud meetmed;

31. rõhutab vajadust kasvava rahalise toetuse järele liidu julgeoleku ja kaitse jaoks, muu hulgas Euroopa Kaitsefondi kaudu, mis toetab kaitsesektoris uurimis- ja arendustegevust; nõuab suuremaid pingutusi, et suurendada siirdavust ja tegevuse tulemuslikkust ning parandada sõjaväelist liikuvust, muu hulgas selleks, et aidata tugevdada stabiilsust ELi naabruses ja kaugemal ning tegeleda hübriid- ja küberohtudega; on seisukohal, et sellised pingutused suurendaksid liidu strateegilist sõltumatust ja tugevdaksid Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõimet; nõuab ka Sisejulgeolekufondi piisavat rahastamist;

32. toetab kindlalt ELi pingutusi kasvavate julgeolekuohtudega võitlemisel, nagu väärinfo levik, sealhulgas internetis, ELi vastu suunatud võltsuudiste kampaaniad, terrorism, radikaliseerumine ja vägivaldne äärmuslus ELis ja selle naaberriikides; on seisukohal, et rahaliste vahendite eraldamisel tuleks arvesse võtta ohtude muutuvat olemust ja vajadust tegeleda nende algpõhjustega ning tagada liidu pingutuste parem koordineerimine selles valdkonnas;

33. kutsub nõukogu ja liikmesriike üles suurendama pingutusi, et viia lõpule kõikide kõigile tehnilistele nõuetele vastavate liikmesriikide, eelkõige Rumeenia, Bulgaaria ja Horvaatia integreerimine Schengeni alasse; on seisukohal, et majanduskasv ja jõukus, sisejulgeolek, ELi välispiiride kaitse, põhiõigused, Schengeni ala nõuetekohane toimimine ja liikumisvabadus ELis on omavahel lahutamatult seotud ja toetavad üksteist; peab vajalikuks tagada kõigile põhiõiguste, varjupaiga, julgeoleku, õiguse ja integreeritud piirihalduse valdkonnas tegutsevatele ametitele piisav rahastamine, personal ja töötajate koolitamine; tuletab meelde, et Schengeni ala toob selle osalisriikidele majanduslikku kasu;

Valdkonnaülesed küsimused

34. tuletab meelde, et ELi taasterahastu rahastamiskulud tuleb katta liidu eelarvest, sealhulgas meie uutest omavahenditest saadavast tulust, ning neid tuleks toetada vajalike ja õigeaegsete assigneeringutega; rõhutab, et kuluprogrammide rahastamispakette ei tohiks kasutada toimetulekuks Euroopa taasterahastu rahastamiskulude ettearvamatusega; on seisukohal, et eelarvepädevatel institutsioonidel on täielik õigus otsustada ELi programmide

tugevdamise üle, sealhulgas juhul, kui ELi taasterahastu rahastamiskulud on oodatust väiksemad; tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus Euroopa Liidu taasterahastu finantskulude kohta 2022. aastal, milles lepiti kokku 15. novembril 2021 lepitusperioodil, kehtib 2022. aasta eelarvemenetluse suhtes ega loo pretsedenti; tuletab meelde, et kõiki tulevasi otsuseid võib teha ainult iga-aastase eelarvemenetluse käigus;

35. tuletab meelde, et liidu institutsioonid leppisid institutsioonidevahelise kokkuleppe raames kokku õiguslikult siduvas tegevuskavas uute omavahendite kogumi kasutuselevõtuks, et tagada ELi taastekava põhiosa ja sellega seotud intresside täielik tagasimaksmine, vähendamata mitmeaastase finantsraamistiku programmi kulusid või investeerimisvahendeid, järgides ühtlasi kõikehaaravuse põhimõtet; väljendab heameelt komisjoni 22. detsembril 2021 esitatud finantspaketi üle, mis sisaldab omavahendite otsuse ([20]) ajakohastamist kolme uue omavahendiga: süsinikdioksiidi piirimaksu mehhanism; heitkogustega kauplemine ning osa suurimate ja kõige kasumlikumate hargmaiste ettevõtete jääkkasumist; on seisukohal, et selle finantspaketi edasiarendamine on äärmiselt oluline; nõuab seetõttu, et nõukogu järgiks kokkulepitud ajakava ja teeks esimese omavahendite kogumi suhtes edusamme enne 2023. aasta eelarvemenetluse lõpuleviimist; nõuab lisaks tungivalt, et komisjon teeks ettepaneku uute omavahendite teise kogumi kohta enne 2023. aasta detsembrit, et tagada piisavad vahendid taasterahastu „NextGenerationEU“ tagasimakseteks; tuletab meelde, et 2023. aasta on mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 5 kohase programmispetsiifilise kohandamise kohaldamise teine aasta;

36. märgib, et teadusuuringutega seotud kulukohustusi on jälle vabastatud ootamatult suures summas (üle 469 miljoni euro) – tasemel, mida ja seda mitmeaastase finantsraamistiku kokkuleppes ette ei nähtud ja mis seetõttu seal ka ei kajastu; on seisukohal, et kõik teadusuuringutega seotud vabastatud kulukohustused tuleks teha finantsmääruse artikli 15 lõike 3 alusel kättesaadavaks; kavatseb suunata vabastatud kulukohustused, mis lisanduvad komisjoni poolt eelarveprojekti lisatavatele summadele, mõnda tähtsasse valdkonda;

37. ootab, et 2023. aasta eelarveprojekti suhtes kohaldataks kliimamuutustega seotud kulutuste jälgimise läbivaadatud metoodikat vastavalt eelarvedistsipliini käsitleva institutsioonidevahelisele kokkuleppele ja et põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohta antaks tulemusaruandes aru; ootab, et komisjon võtaks bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutuste jälgimiseks võimalikult kiiresti vastu mõjusa, läbipaistva ja tervikliku metoodika, pidades silmas 2024., 2026. ja 2027. aastaks seatud eesmärke; kutsub komisjoni üles võtma nõuetekohaselt arvesse kõiki asjakohaseid järeldusi ja soovitusi, et muuta kõik tulevased kulutused täiesti läbipaistvaks ning luua selgem seos kliima ja elurikkusega seotud kulutuste ja nende tegeliku mõju vahel, kasutades muu hulgas väljund- ja tulemusnäitajaid; nõuab Euroopa Parlamendi täielikku kaasamist mitmeaastase finantsraamistiku institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud metoodika väljatöötamisse; eeldab, et komisjon konsulteerib enne 2023. aasta eelarveprojekti avaldamist Euroopa Parlamendiga elurikkuse metoodika osas;

38. kutsub komisjoni üles töötama välja metoodikat sotsiaalkulude jälgimiseks ELi eelarves, tuginedes Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetele;

39. kordab, et COVID-19 pandeemiast tingitud majandus- ja sotsiaalkriis, sealhulgas soolise vägivalla suurenemine, on olnud naiste suhtes ebaproportsionaalselt suure mõjuga; nõuab seetõttu kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi Daphne tegevussuuna märkimisväärset rahastamist; nõuab, et ELi eelarves eraldataks rohkem rahalisi vahendeid, mille eesmärk on edendada soolist võrdõiguslikkust ja võidelda diskrimineerimise vastu, eelkõige naiste ja LGBTI + kogukonna liikmete diskrimineerimise vastu, ning nõuab, et komisjon edendaks nende valdkondade ELi programmide vahel suuremat koostoimet; nõuab märkimisväärseid lisavahendeid, et toetada seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste kaitset, edendamist ja üldist kättesaadavust ning toetada naissoost inimõiguste kaitsjaid;

40. tuletab meelde, et komisjon peab hiljemalt 1. jaanuariks 2023 rakendama soolise võrdõiguslikkuse ning kõigi õiguste ja võrdsete võimaluste edendamisega seotud kulutuste mõõtmiseks metoodikat, millega kaasneb sooliselt eristatud andmete süstemaatilise kogumine, aruandlus ja hindamine; rõhutab, kui oluline on soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kui horisontaalse põhimõtte rakendamine ja integreerimine kõigis ELi meetmetes, poliitikavaldkondades

([20]) Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

ja programmides; rõhutab ametite ja organite olulist rolli selles valdkonnas ning vajadust tagada nende ülesannete täitmiseks piisav rahastamine ja personal; nõuab ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025 kiiret rakendamist;

41. tuletab meelde detsentraliseeritud asutuste tehtud olulist tööd; on seisukohal, et asutustel peab olema nõuetekohane arv töötajaid ja piisavad vahendid, et nad saaksid oma ülesandeid täita; tuletab meelde, et ametite ülesanded arenevad vastavalt poliitilistele prioriteetidele, ning rõhutab, et uute kohustustega peavad kaasnema vastavad uute vahendite summad;

42. on seisukohal, et 2023. aasta eelarve peaks sisaldama piisaval tasemel maksete assigneeringuid, et katta nii uued programmid kui ka käimasolevate programmide lõpuleviimine, muu hulgas tagamaks, et liidu eelarve pakub vajalikke majanduslikke stiimuleid; rõhutab, et eelmiste mitmeaastaste finantsraamistike kogemuste põhjal on programmide rakendamist vaja kiirendada, et vältida maksete kuhjumist mitmeaastase finantsraamistiku teisel poolel;

43. on seisukohal, et Euroopa tuleviku konverentsi soovituste rakendamise puhul tuleks teha kättesaadavaks vajalikud assigneeringud;

44. rõhutab katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete väärtust uute poliitiliste algatuste katsetamisel ja liidu tulevastele meetmetele aluse panemisel; kavatseb seetõttu vastavalt oma poliitilistele prioriteetidele ja komisjoni hinnangule esitada katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete paketi; loodab, et komisjon hindab katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete ettepanekuid erapooletult, tuginedes õiguslikule ja finantshinnangule, ning loodab saada täpseid ja üksikasjalikke selgitusi, kui projekti peetakse ELi programmide ja poliitika alla kuuluvaks, ning konkreetseid näiteid ELi meetmete kohta, mida peetakse ettepanekutele vastavaks; kutsub ka komisjoni üles tagama, et eelarves vastu võetud katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete rakendamine toimuks täies ulatuses, õigeaegselt ja koostöös Euroopa Parlamendiga ning et need muudetaks mõju suurendamiseks nähtavamaks;

o

o o

45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.